

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KOZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési Ár:

Helyben házhoz hordva vagy vilákre postán

küldve:

Egész évre	10 frt — k
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy hóra	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetisors egyszeri beigattatásáért 5 kr

Bélyegdíj minden hirdetésért külön 80 kr

Nyiltár 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Hely SIMON F. ház a város-házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a hirdetés körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide tartoznak

Hírmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

XII. évfolyam. 1885.

Debreczen. Szombat, május 16.

94. szám

Igen érdekes elemények a munkás kérdés körül.

I.

(T) A legnagyobb adó mindig az, melyet saját magunknak nem államilag, hanem úgy privative csinálunk. Ilyen a gondatlanság, könnyen költés, tértlenség, rossz számítás és a többi. Mind ezek közt pedig leginkább a rossz számítás az, mely Magyarországon divatoz, vagy épséggel a semmi számítás, hanem minden rosznak és önhibának a „nagy adóba“ való betudása. Epen azért nem lesz érdektelen, ha a folytonos politizálástól kissé eltérve, oly példát tárunk az olvasó szeme elé, mely világosan kimutatja, mennyire indokosok vagyunk a saját magunk ügyeiben, saját magunk iránt. Csak méltóztassanak elolvasni e sorokat (és ezt gazdáinknak különösen ajánljuk), mert ezekből nagy tanulságot fognak meríteni.

Ki ne ismerné Magyarország alföld-jének ama helyzetét, hogy ott nem ele-gendő a munkás kéz. Csongrád megyé-ben például minden lakosra tíz hold ter-mőföld esik fejenként, holott vannak me-gyék, melyekben egy hold termőföld dre esik két lakos. El kell most már kép-zelni ezt a különbséget. De meg tiszta dolog, hogy az alföldiség dus termésű vidékein az intenzív gazdálkodást a mun-káshiány majdnem lehetetlenné teszi, s a gyárak felállítását tökéletesen gátolja. Es a mai fejlődő gazdasági viszonyok közt napról-napra égetőbbé válik ez a hiány, s ha bár a mezei munkabér roha-móan emelkedik, gazdáink megadóván magukat e — szerintünk kikerülhetetlen rosznak — és fizetik a tulajdonságos mu-nkabért sóhajtozva bár, de a nélkül hogy az abnormis, s végre kiállhatanná vál-ható helyzet javításán még csak gondol-koznak is.

Hanem mi történik? Az, hogy nyár folytán munkásoknak tökéletes vaza-lusaivá lesznek. Ezek szabják meg a man-kabért, néha a hihetlenségig, úgy, hogy

fordul elő eset, mikor a megszorult gazda 5, mond öt forint napszámot fizet a nél-kül, hogy eszébe jutna: vajjon mint le-hetne e borzasztó helyzetet segíteni, ha-nem fizeti az 5 forint napszámot zugoló-dás nélkül, míg 5 krajczárnyi adóemelés ellen kész lenne forradalmat csinálni.

Na de mi történik? Mert hiszen ez a nevezetes!

Belátnán ugyanis a földművelési mi-niszter, hogy ez az alföldi gazdákra néz-ve iszonyu és elviselhetetlen helyzet, s hogy a dolgon valami uton módon segí-teni kell, rendeletet ad ki, hogy a felső me-gyék felesleges munkásai irassanak össze, mert hiszen gondolatnak is abszurdum, hogy ily körülmények közt legyen Magyarországon munkás, ki 30—40 krajczár napibérért sem képes dologhoz jutni. Hanem az alföldi gazdák bizo-nyosan nem tudják, hol kapható az ősös munkáskéz, tehát alkalmat kell nekik nyújtani arra, hogy megtudhassák:

Es az összeírások csakugyan meg-történnek. A földművelési miniszter ren-desen közöltte a kimutatásokat az ál-tala kiadott „Közgazdasági értesítő“-ben, megküldi a megyéknek s egyéb törvény-hatóságoknak azon felszólítással, hogy azokat a közönség tudomására hozni igye-kezzenek. Ezen kimutatásokban megvan írva: hol és mennyi bérért kaphatók ősös munkások, s vidékenként kiknél kell azokat megrendelni?

Es a földművelési miniszter, mint a ki jól végeztet, egész nyugodtan várja a hatást, melyet ama kimutatások előidézni fognak s ama megrendeléseket, melyeket a munkás hiányban sanyló alföldi gaz-dák, a felföldi tul népes vidékein tenni fognak. Es vár, vár a földművelési mi-niszter jó ideig, de bizony a kimuta-soknak valami nagy hasznát nem tapasztalja, a megrendelésekről pedig nem ér-kezik hozzá semmiféle tudósítás, hanem a helyett érkezik hozzá Szathmár megyé-ből egy kérvény, aláírva két és fél ezen gazda által, amely kérvény panaszodik hogy: mégis furcsa dolog az Magyaror-szágon, hogy az alföldön nincs munkás,

a felföldön pedig nincs munka, s hogy a dolgon még csak segíteni se lehet, mert a gazda nem tudja, hol keresse a felföldi munkást, a munkás nem tudja, hol keresse a munkást igénylő gazdát, kériek tehát a minisztert, hogy erről va-lami kimutatást készíttetni sziveskedjék.

A miniszter persze, hogy megharag-szik: hát még csak azt se tudják kérel-mező gazdák, hogy a kért kimutatások régen folynak? S ír kérelmezőkhöz egy neheztelő választ. Elrendeli mindazonáltal, hogy a kimutatások az alföldön is meg-kezdessenek, még pedig, hogy melyik községben kinek és milyen munkásra van szüksége, ebből aztán értesülhetnek a felföldi megyék is, hol kell munkás az alföldön?

Semmi kétség benne. A felföldi, mint az alföldi törvényhatóságok most már értesítve vannak: hol kell és hol található a munkás. Valamint hogy ez értesítést mind a felföldi, mind pedig az alföldi törvényhatóságok, úgy amint megkapják felbontatlanul beteszik a levéltárba. Te-hát megőrzik híven és nem szólnak róla senkinek. Még megárthatna a gazdáknak vagy munkásoknak, ha ez a kimutatás tudomásukra jönne, tehát kár volna őket háborgatni. A földművelési miniszter, mint ki jól végzett, megint várhatja a kimu-tatások hatását egész nyugodtan akár a világ végeig, mert arról ugyan gazdák és munkások nem igen tudnak egy szót se. Csakugy nem ez a dologban a leg-érdekesebb:

A közgazdasági előadók ugyanis megkapják a minisztertől a rendeletet, hogy a munkás hiányt avagy felesleget irassák össze községenként. A közgaz-dasági előadók a rendelethez híven ki-írnak a község előjáróihhoz, hogy a köz-ségben mutatkozó munkás hiányról avagy feleslegről jelentést tegyenek. — Es a mint a községek előjáróságok ezt a ren-deletet megkapják: attól a pillanattól kezdve ki van egyenlítő minden. Az alföldön nincs többé szó arról, hogy a gaz-dák munkás kézben, a felföldön pedig nincs többé szó arról, hogy a munkások

munkában hiányt szenvednének. Csak a községek előjáróknak kellett írni, hogy ezen hiányokról kimutatást készítsenek, és a hiányok megszüntek abban a pillan-atban. Egy két jegyző ugyan akad, ki hogy még is mondjon valamit, hát papi-rostra írkanat egy-két számot, de a nagy többség a közgazdasági előadó kérdésére azzal felel: „Nincs itt uram semmi baj. Van itt annyi munkás és annyi munka, amennyi kell. Eppenséggel kifutja. Tes-sék ezt tudomásul venni,

Országgyűlés.

Budapest május 12

A képviselőház mai ülésének elején Trefort miniszter jelenté, hogy holnap válaszólni kíván Madarász Józsefnek, az aradi tanfelügyelőséget illető interpellációjára.

Ezután az államvasutak és gépgyár üzleti tőkéjére szükséges 18 millióról szóló tja-vaslat szavaztatott meg harmadszori felolva-sásban nagy többséggel.

A bíchari és békési helyi érdekű vasutakról szóló javaslat váratlanul hosz-szab vitát keltett. Es pedig a szélsőbaloldali szónokok (Hoitsy, Orbán, Kiss Albert) mind a javaslat mellett szóltak, ellene a mérsékelt ellenzék részéről Beúthy Akos és Bottlik Lajos beszéltek; kiknek a kormány-párt részéről György Endre felelt, Iván-k a Imre által tárgyilagosan, szakszerűen tá-mogatva.

Br. Kemény miniszter némely ellen-zéki észrevételekre reflektált és főleg Beúthy kifogásainak tarthatatlanságát mutatta ki. A vita most sem ért véget. Beúthy Algonon, a többség élénk helyeslésétől kísérve polemi-zált Bottlikkal, utalva arra, hogy az illető vidék legalább hat hóig nem képes mozdulni a nagy sártól, s így e vasut nemcsak szük-séges, de valóságos jótételvény az érdekelt vidékre, miért is a javaslatot örömmel fo-gadják el. Majd Lipthay Béla br. emelt a ja-vaslat ellen kifogásokat, melyeket újra K e-mény miniszter erőteljesen meg. Erre a vita bezáratván, a javaslat ugy áttalánosság-ban, mint részleteiben (a mérsékelt ellenzék ellenére) nagy többséggel fogadtatott el.

Következett most a mátra-i vasutról szóló javaslat, melyet — úgy mint az előbbi — Lukács Béla előadó indokolt. Utánna Szederkényi kérésére felolvasatott Eger vá-ros kérvénye, mely „megdöbbenve“ szól a javaslatról, mert Eger városát mellözi. Ha-

Egy perezig az a gondolat forgott Szik szay Lénárd fejében, ne intézzen-e kérdést Emmához? De aztán abba hagyta ezt a gon-dolatot. Végre is, a mit Emma mondhatott volna az lényegtelen. Hogy minemű volt közte és Bábólnay Mihály közt az utolsó szövéltetés, azt körülbelől úgy is képzelhetni. Ezért kár volna Emmát fájdalomában alkalmatlan tudakozódásokkal háborgatni.

A helyett többet ér, ha Szikszay Lé-nárd ur követi az adott nyomot. Most a vo-natvezetőt kell megkérdeznie.

Ez az ember azonban semmi felvilágo-sítást nem tudott adni. Új ember volt, Bábólnayt nem ismerte. Hogy kik szálltak föl a szőlősi állomásnál a vagonokba ama bi-zonyos nap, arra már nem igen emlékezett, sem arra, hogy ki szállt le, ki ment egész Budapestig s ki szállt le a közbeneső állomá-sokon Mídon az ügyvéd leirta neki Bábólnayt, hogy magas, egyenes magartásu ke-vély öreg ur, őszes hajjal s hasonló bajusz-szal, míg arczának többi része sinára borot-vált, a vonatvezető nem emlékezett hasonló kinézésű utasra.

Ott tehát minden további tudakozódás hiába volt. Még az az egy reménye maradt az ügyvédnek, hogy talán a budapesti indó-háznál kap valami fölvilágosítást.

Ott valóban a vasuti szolgák közül töb-ben ismerték Bábólnay Mihály urat, az aj-tónállók, a málfelügyelő, a hordárok. Ama kérdésre, hogy március 7-ikén az esti vonat-tal nem érkezett-e ide Bábólnay Mihály, ha-tározottan felelték, hogy a nagyságos ur nem volt itt már febrár közepe óta.

(Folyt. köv.)

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

NYOMRÓL NYOMRA.

(Beszély.)
Írta: Vértési Arnold.
(Folytatás.)

Az ügyvéd ur folytatta tehát tudako-zódását az eddigi nyomokon. Csak hogy most mindjárt az első lépésnél elakadt.

A vasuti állomásháznál senki sem em lékezett rá, vajjon a nevezett napon Bábólnay Mihály fölült-e a vonatra? A vasuti hi-vatalnokok és szolgák ismerték őt, de bizo-nyosat nem tudtak mondani. Egyébkint tör-ténetesen sokan ültek föl a vasutra azon a napon; meglehet, hogy a sok ember közt nem vették észre Bábólnay Mihály urat. Kos-csiját nem látták itt, az bizonyos. Azt is erősítheti a pénztárnok, hogy azon a napon nem adott el elsőosztályú jegyet, pedig Bábólnay Mihály ur rendszeren elsőosztályú cou-péban szokott utazni.

A raktári szolga ellenben azt állítja, hogy ő látta a nagyságos urat, köszönt is neki. Homályos este volt ugyan már, de ő ráismert a nagyságos urra a rókaprémés ka-bátjáról. Míg a vonat megjött, itt künn jár-kált a nagyságos ur a pályaudvarban és szí-lapozott, a galléja föl volt hatva s a ka-lap mélyen szemére huzva. Haragos lehetett ő nagysága vagy kissé fáztott talán, mert csipős hús este volt. Mikor a vonat megér-kezett, a raktári szolga a vonatvezetőt akarta szólítani, hogy nyisson ki egy elsőosztályú coupé-t, de a nagyságos ur a kezével intett, hogy hagyja el s beült a második osz-tályba.

— Tette azt másszor is, hogy má-sodik osztályú kocsiába ült? — kérdezte az ügyvéd.

— Igen, ha másokkal ment, azoknak a kedvéért, — felelé; ha egyedül ment, min-dig elsőosztályú coupéban utazott.

— Nem volt azok közt, a kik akkor itt föl szálltak, valami jó ismerőse?

— Nem igen hiszem, — viszonzá az állomás főnök, — én legalább nem láttam Egyébként a szolga azt mondja, hogy Bábólnay Mihály ur magányosan sétált itt a pá-lyaudvarban s nem látta hogy valakivel szó-ba állt volna.

— Igaz. De talán valamelyik vagon-ban ülhetett ismerőse?

— Meglehet, — viszonzák a hivatalnok-kok vállvonitva.

Ezzel véget ért minden fölvilágosítás, a s a mit adhattak.

Szikszay Lénárd ur tehát még azt sem tudhatta egész bizonyossággal, vajjon csakugyan fölült-e itt Bábólnay Mihály akkor este? Négy ember közül a kiknek szeme előtt csak futó-lag, akkor meg kellett fordulnia, három nem látta s egy állítja határozottan, hogy látta. Meglehet különben, hogy azért nem figyeltek rá, mert nem látták a kocsiját s így nem sejtették ittletét.

Mindenestre, ha tovább akart puhatol-ozni az ügyvéd, a raktári szolgának az állítást kellett elfogadnia. Az az ember látta s ez elég. A többiek nem mondják, hogy nem volt itt csak azt hogy nem látták.

Ama körülmény, hogy másodosztályú koupeba ült, arra mutat, hogy vagy meg-pillantott ott valami ismerőst, vagy bizonyosan számított valakire, a kivel ott találkozni fog utközben, — talán valami előre történt megállapodás folytán. Ez a körülmény tehát

mindjárt más színbe állítja a Budapestre utazást. Nem lehetett az csupán csak egy rögtöni elkeveredés következménye. Ha az ember olyan kétségbeesett hangulatban távo-zik, akkor nem keres ismerősöket, hanem félre húzódik mindenki elől.

Mennél tovább gondolkozott fölötte az ügyvéd, annál világosabbá kezdett lenni előtte hogy ez nem volt valami háborgos, rögtöni elhatározás. Bábólnay Mihályt bizo-nyosan várták a coupéban. Lehet, hogy mi-dőn Szöllőse jött hétfőn délelőtt, nem volt még teljesen elhatározott szándéka csak az Emmával folytatott beszélgetés után határozta el magát, valószínűleg a harag által elra-gadtatva. De hogy már előbb forgatta fejé-ben ezt a tervet, ez csaknem bizonyosnak látszik. Ebben aztán megtalálhatni az utóbbi napok alatt rajta észrevett rendkívüli lázas izgatottságnak magyarázatát is. Valami ter-ven, valami szándékon tépelődött s ez tette lázassá.

Hogy miből állhatott ez a szándék, azt némileg sejteni lehetett. Mi egyéb izgatta volna őt föl oly rettenesen, ha csak az nem, hogy Emmával való viszonyát akarta talán szétszakítani? Fölébredt talán benne a tu-dat vagy fölébresztették mások, hogy ez a házasság egy óriási botlás lesz, egy farsangi bohózat, mely gyászosan végződik, s a sze-relem a végy küzdött benne a neveltségessé léte felelmével. Pokolbéli kint szenvedett. Talán oka volt féltékenykedni is? Szikszay Lénárd urnak ugy rémlett, mintha hallott volna valami fiatal emberről, ugy suttogás-kép, most már nem is tudja, hogy mit.

Valami haszontalanságot. De hiszen a féltékeny szívnek az is elég. Egy szikra, egy szellőtűzés, a legcsekélyeb leejtett szó s mindjárt lángba borul minden,

TAHL.
nak bizonyult
Fia
litott
tahl
özöket
lett ajánl
József
konyhaeszközök
reczenben.

ásznő.
izurák fésül és
út vagy külön
hölgyközség

R BERTA
e a 1632. sz. n.

ETI
ERG

ER
ÉK

n. é. kö. ön-éget
mi szerint üzlet

8 sz. alá
restom át megje
SINGER varró
lam kaphatók.

VER G.

cipők.
Lennegyhő választék gyermekek cipőkben
árait
közönsé
adatomnak
ukat legol
gamnak to
vállalok.

sonló tenorból beszélt S z e d e r k é n y i, ki azt mondta, hogy a vasutat inkább a Károlyi-család „aradalmi vasútjának” kellene keresztelni, s hogy „oly igazságtalanság készülnék Eger ellen, a minő a magyar vasutak történetében nem fordult elő.” Végül határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a ház nem fogadja el a törvényjavaslatot, utasítja a kormányt, hogy Eger érintésével építendő vasútról terjeszsen be javaslatot.

I v á n k a Imre szakzerűen fejtegette, hogy egy Szederkényi óhajlásának megfelelő vasutat 3 viz választás kellene keresztül vezetni, a mi tetemes költséget okozna, a szóban levő vasut pedig az államra semminő megterheléssel nem jár; s ha Eger jól érti a maga érdekeit, akkor az egy-nádasdi vonal kiépítését kellene előmozdítani.

Még H e l f y szót azután, pártolva Szederkényit. Itt a vita félbeszakadt s holnap folytatódik.

A holnap ülése napirendjére ezenkívül a regnicolaris küldöttségbe 8 tag választása, a ma elfogadott javaslat harmadszori felváltása a gazdasági bizottság több rendbeli jelentése és négy miniszternek interpellációkra adandó válasza tüzettek ki.

Az új főrendiház.

Debreczen, 1885. máj. 16.

Az új főrendiházról, a hogy összeállította a 21-es bizottság a mágnás családok névsorát és ama főurak névjegyzékét, kik 3000 frt. földadót fizetnek, érdekes adatokat lehet összeállítani. E szerint főrendi kvalifikációjával bíró magyar, vagy indigena olyan főnemes család, mely a jelen országgyűlésre királyi meghívót kapott, volt: hercegi 15, 33 taggal, grófi 105, 455 taggal, bárói 86 család 241 taggal. Jövőre a census szerint királyi meghívót kapni jogosítva lesz: hercegi család 8, 10 taggal, grófi család 57, 152 taggal, bárói család 26, 38 taggal.

Egyes családok jövőre is szép számmal lesznek képviselve a főrendikában, míg mások és pedig ősrégi egyszer-máskor nagy szerepet játszott családok egészen kimaradtak. — Így az Apponyiak, Batthyányiak, Wenkheimok 5–5, a Festetichek, Pálffyok 6–6, Károlyiak 7, Széchenyiek 8, Eszterházy grófok 14, a Zichyek 16 taggal maradtak bent; ellenben a nevezetes Haller Mikés, Ráday, Rhédey, Apor, Barkóczy, Josika, Pérenyi stb. nemzetségek egészen kiszorultak.

A bentmaradó mágnások földadója némi tájékozást enged szerezni a felől, hogy egyes főurak és főúri családok körülbelül mennyi földbirtokkal rendelkeznek. A két főhercegtől Alórecztől és Józseftől eltekintve (Alóreczt 99 ezer, József 49 ezer frt. adót fizet) a censusos főrendek közül egy, herceg Eszterházy Miklós, kinek mint egy 80 □ mf. földbirtoka van — fizet 334.600 frt. földadót; 7 fizet 50–80.000 frt; 7 fizet 40–50 ezer frt; 10 fizet 30 ezer frton felül; 16 fizet 20–30 ezer frtot; 36 fizet 10–20 ezer frt; 26 fizet 7–10 ezer frtot; 43 fizet 5–7 ezer frt; és 50 fizet 3–5.000 frt adót.

Legtöbb földadót fizetnek a következő családok: hg. Eszterházy (Miklós) 234,629 frt. gr. Károlyi (7 taggal) 307,700 frt; Zichy (17 taggal, köztük egy Zichy Ferrarissal) 247,900 frt, gróf Eszterházy (13 tagja) 198,000 frt, Festetichek (6 taggal) 142,300 frt, gróf Wenkheim (4 taggal) 113,100 frt; Andrassy (4 taggal) 87,900 frt; Herceg Koburg Károlyi (Fülöp, kinek 296 ezer kat. hold földje van Magyarországon) 76,500 frt. Széchenyi (6 taggal) 72,700 frt, gr. Pálffy (4 taggal) 67,400 frt, gr. Batthyányi (4 taggal) 65,100 frt, Erdődy (4 taggal) 64,300 frt, Dezsöffy

(5 taggal) 57,900 frt; herceg Pálffy (Miklós) 53,200 frt. Apponyi (7 taggal) 47,300 frt. A hercegek közt legkevesebb adót fizet. Windisgrätz Alfréd 4100 frtot; a grófok közt első helyen áll Wenkheim Frigyes 77,500 frt adóval. Az újabb eredetű grófi családok közül egy pár óriási vagyonnal bírhat; így pl. Csekonicus Endre 66.800, Károcsányi Guido 41,600 frt földadót fizet. A bárók közt első adófizető Prandau Gusztáv (a roppant valódi uradalom ura Szlavoniában) 43,100 frttal; utánna következik Kapriornai Wodiáner Mór 25,200 frttal.

A magyar köz és társadalmi életben ki való szerepet vívő mágnások következő összeggel vannak kimutatva: Károlyi Alajos 76.900 frt. Festetics Tasziló 55,100, Károlyi Sándor 42,600, Andrassy Gyula 15,600, Károlyi István 22,700, Károlyi Tibor 20.900, Zichy Jenő 15,300, Zichy Nándor 49.700 Khuen Hélervári K. a horvát bán, 12.500; Edelsheim Gyulai Lipót 21,200. Br. Prónai Dezső 10,500 Apponyi Albert, 10.000 frt; Szapáry Gyula, 7.800; Tisza Lajos 3.200 frt. A mi legközelebbi ö-merőseink közül Dégenfeld Gusztáv fizet 5.900 frt, Dégenfeld József gr. 3.800 frt gr. Zichy Ernő 3.800 frt.

A nagy történelmi múlttal bíró Nádasdi gróf család örököse Ferencz 34.595 frt. adót fizet, Munkács és Szent Miklós ura, melyek egykor a Rákoczi család birtokaihoz tartoztak, Schönborn Erwin 25.148 frt. földadóval van főlveve.

A census alapján főlvevett 211 főrendi tag 3,134.573 frt. földadót fizet melynek több mint egy tízedrészre Eszterházy Miklós hercegre esik.

A főrendiház tegnapi ülésén választott meg az 50 örökös főrenditag a főrendiházból kimaradottakból.

Elnök 1/4 kor hirdeti ki a szavazás eredményét, mely szerint a főrendiház örökös tagjaiul megválasztottak:

Apor Károly báró 122, Bánffy Dezső báró 119, Batthyány Elemér gróf 139, Batthyány Lajos gróf 131, Beldi Akos gróf, 140 Berényi Ferencz gróf 134, Bethlen András gróf 118, Bethlen Gábor gróf. 127 Bornemissza Károly báró 140, Csáky Zeno gróf 138, Desasse Emil gr. 139, Dóry Lajos br. 135. ifj. Erdődi István gr. 78, Eszterházy Pál herceg 131, Eötvös Loránd, br. 142, Festetics Vilmos gr. 105, Fejérváry Géza br. 119, Fláth Miklós br. 125, ifj. Huszár Károly br. 134. Jósika Samu br. 120, Kálnoky Dénes gr. 139 Kemény Kálmán báró 129, Kubicza Pál főis. 122, Kun Géza gróf 139, Mikés Miklós gróf 144, Mayer István stagni ez, püspök 124, Meszlin Viktor báró 144, Nyáry Jenő báró 141, Nyáry Kálmán gróf 141, Ortenfelsz Gswind Zsigmond báró 83, Pallavicini Ede órgróf 136, Pálffy Béla gróf 122. Pejácsevich Márk gróf 130, Pongrácz Agoston gróf 127, Pongrácz Emil báró 115, Pongrácz Károly gróf 134, Rónay Jácint, skodári címzetes püspök 120, Rudnyánszky József báró 139, Széchenyi Imre gróf ifjabb 135, Szmrecsányi Dárius főispán 118, Szentkereszt Ferencz báró 113, Sztáry Nep. János gróf 139, Török László gróf 141, Vay Miklós br. 135, Vécsey Miklós báró 125, Was Albert gróf 140, Zichy Antal gr. 112, Zichy Gábor gr. 129, Odescaichy Arthur hg. 72 szavazattal.

Debreczen az országos kiállításán.

Megígértém e lapok t. olvasóinak, hogy a debreczeni kiállítás tárgyairól részletesebben írok. Igéretemet beváltom most, bár nem könnyű feladat azon óriási mérvben összehalmozott műértékkel és valódi becses bírő

részről érélyes hangok emelkedtek, melyek a német színház bezárását követelték s e követelések híre egész Németország magyar faló sajtóját ellenünk zúdította. Akkor e kérdés megoldása elmaradt s csak most midőn már a kedélyek lecsillapodtak nyerte meg legjobb megoldását. Felek Miklós az ország egyik legkiválóbb művésze alkotta össze azt a társulatot, mely bevonult a gyapju-utcai német színházba Blaha Lujzával az ország legkedvesebb művésznőjével élén Nagy jelentőségű volt ez a bevonulás nemcsak művészi, hanem társadalmi és politikai tekintetben is. Elhangzott az első magyar szó abban a házban, a melyben eddig idegen muzsának hódoltak a magyarok; az első magyar szó egy Felek Miklós és egy Blaha Luiza ajkáról hangzott el, és az első meghallgatásra az ország trónjának örököse sietett oda abba a színházba, melynek királyi páholya soha királyi sarjadékot nem fogadott magába míg a német muzsa szót a csarnokban. Bármily páthoz tartozzék is valaki, lehetetlen el nem ismernie a trónörökösek és feűsegenének azt az uralkodóknál is ritka és megbecsülhetetlen tulajdonságát, hogy az irodalom és művészet iránt határtalan ragaszkodással viseltetik. S bár teljesen távol tartunk is magunkat a politikától lehetetlen eltávoztunk annak a ténynek a nagy horderejét, hogy Rudolf trónörökös és Stefánia trónörökös mind elölleges kérelem sőt bejelentés nélkül épen akkor látogatják meg a budapesti német színházat, midőn a legelső magyar előadás folyik ott.

Ígaz ugyan, hogy a gyapju-utcai német színházat Teleki csak fölesztendőre bérelte ki magyar előadásokra s mondhatná valaki,

iparterményekkel szemben, egy vidéki város iparcikkait első sorban ismertetni és méltatni. Azonban tegyünk úgy, mint a budapesti hírlapok, melyek eddig nagyon szűkebb lényben jártak el a vidéki kiállítás tárgyaival. Nem lehet természetesen ignorálnunk ama nagyszerű építkezéseket, melyek a kiállítás területén a szemlélet bámulatra keltik, s az igényekre a legkedvezőbb benyomással vannak. Egy egész város ez, melyben a sok látni s tanulni való, s a mely a főúroknak is immár a legkedvezőbb kirándulási helyét képezi.

Az iparcikkek térfogatára nézve az összes épületek közt nemcsak legterjedelmesebb, de legimpozansabb is; kár, hogy a mennyiben ez a mint már szemmel láthatólag konstataható, kicsinek bizonyult, s a jelentkező kiállítók nagy számának tárgyait nem volt képes magába fogadni, ennél fogva össze van zsufolyva itt minden, s az elhelyezett tárgyak nem nyújthatnak könnyuen áttekinthető képet.

E csarnokba a beosztás szerint a vegyeszeti iparnal (VII ik csoport) kezdődnek a tárgyak. Itt Debreczen hat kiállítóval van képviselve; Jóna s Sámuel, Polgári Márton, Lipptai Miklós szappanosok, Bignió János keményítő gyáros, Feischl Fülöp és fia kereskedő, és Konrád János mézes kalácsos. A debreczeni szappan tudvaleg már rég idő óta jó hírnévnek örvend; s Debreczenben gyártott úgy nevezett „szegedi” szappannak is sokkal nagyobb a kelendősége, mint a Szegeden készült szappannak; innen van, hogy a szegedi szappan gyár meglehetősen szűkebb sikert sokan megbámulják, mindazonáltal a debreczeni szappanokat minőség tekintetében úgy az ehöz értek valamint a látogató közönség dicsérattal halmozzák el.

A fumei rizshántoló gyárnak keményítő és rizs készítményekben természetesen gazdag kiállítása van, mégis magára vonja a közönség figyelmét, s bár hazafini kötelesség a magyar kormány által is nagy mérvben segélyezett fumei keményítő gyárat lehetőleg támogatni, de Bignió keményítője e nemből kitünő minőségének ismerhető el, s ezt igényelheti azon körülménnyel fogva is, hogy gyára minden más segély nélkül tisztán a közönség támogatása folytán évek hosszú során fentartja magát. Az olajak közt Feischl Fülöp és fia egy üveg napraforgó olajjal szerepel, erre nézve egyelőre vélemény nem volt hallható, azt a jury lesz hivatva tüzetesebben megítélni.

Konrád János mézeskalács, méz, viasz és viasztyerka kiállítása elegendő feltünést kelt a csarnokban. Mézeskalács készítményeivel egyedül áll az egész kiállítás, s a közönség folytonosan nagy számmal nézi az ügyesen csoportosított tárgyakat.

Az előlmi szerek (VIII. csoport) mint már említettem. Szabó Minály 10 méter hosszú korbácsa és sonkái keltenek feltünést, különösen ez utóbbiak díszesítésük az összes kiállított sonkák közt legjobban. E csoportban azonban Meduna budapesti cég kiállított óriás szalámiai nagy feltünést keltenek, melyekről, hogy az olvasónak némi fogalma legyen, elég annyit mondanom, hogy e szalámiai rudak egyike 71 kíló nyom. Képvisele vanuk még e csoportban Koldáczukrász befőttyével, melyek elég üde állapotban érkeztek meg és voltak kiállíthatók, továbbá az „István” gőzmalom lisztörleményeivel, melyek a gyár saját díszes szekrényében nem a legutolsó helyet foglalják el, s melyek a már hallható véleményekből ítélve, a jury által szintén kellő méltánylatban fognak részesülni.

A bor, szesz és cezet (IX. csoport) külön pavilonban lévén elhelyezve, azokról

hogy a vállalkozás sikere vagy kudarca magánüzleti dolog, de nagyon családiki az, ki azt hiszi, hogy itt csupán Feleki színtársulatáról boldogulásról, vagy talán Blaha Luiza diadalairól s általában egy feleszten-dei vendégzereplésről van szó; itt arról van szó, hogy a gyapju utcai német színházból a német szót ki kell örökre szoritani s teremteni kell egy állandó új házat a magyar fővárosba a magyar színművészetnek.

Sokan egy ország, egy város műveltségét azután ítélk meg, hogy hány temploma s hány iskolája van. A műveltség ismérvei közé kétségkívül épp oly joggal felvehetők a színházak is s egy város civilizációját meg lehet ítélni abból is, hogy hány színháza van.

Fővárosunk rég érezte már egy oly színház szükségét, mely a drámai középfa-jok művelésére szolgálna a német színház kiegészítéséül s Felek Miklós és Blaha Luiza leginkább képesek arra, hogy meghonosítsák és terjeszszék a magyar népszínművet és a magyar bohózatot. A gyapju-utcai színház azon az uton indult el, hogy mindenféle üzleti fogás nélkül elefántok és akrobaták mutatogása nélkül csupán irodalmi és művészi eszközökkel hódít a közönséget a főváros új magyar színházának. A fővárosi sajtó egyhangu meleg támogatásban részesíti a merész vállalatot; a fővárosi és a vidékről ide rándult közönség fogja majd eldönteni az új magyar színház sorsát.

Porzolt Kálmán.

más alkalommal szólók. Az agyagipar (X csoport) Debreczenből Tóth Bálint fazekasmester tárgyai által van képviselve, melyekről már volt említés tétel.

A vas és fémipar (XI.) csoportjában Debreczen kitett magáért; a gazdasági és ruházati csoport után, ebben nagyvonalú erősebben képviselve, s iparosaink tárgyai itt méltó figyelmet is keltenek.

Németh Gyula és Veréb Lajos két csolt vas munkái, Junfer Gyula e nemű tárgyai mellett természetesen jelentéktelennek tűnnek fel, mindazáltal épp annyira nem mellőzöttnek, mint amennyire feltűnnek Tóth és Hegy-si, Jóna Dániel zárjai, Szimacsok reszelői, Kulcsár Antal és Preiser Salamon bádgos munkai pedig általános figyelembe részesülnek. Egyszóval e csoporttal is emelkedett a debreczeni iparosok értéke, s az e csoportban kiállított tárgyaik, mint most már tapasztalható, csak emelik az iparcikkek díszét.

Kiállított tárgyaik további ismertetését egy másik tudósításnak hagyom fent. De nem lehet fel nem említenem azt, hogy e csoport honi iparcikkokkal a legzáródnakban van képviselve, melyeket a külföldiek is nem győztek eléggé csodálni. Ujítás és nagy mérvű haladás tapasztalható itt a vas és fémipar mindea ágazatában; s jóllehet, hogy iparosaink egymáson igyekeztek túltenni, de tekintve azt, hogy a versenytől mindenkori csak a nagy közönségnek van haszna, egyaránt megilleti őket a dicséret és elismerés; vajha a nemes buzgalom nemcsak a kiállítások rendezése alkalmával, hanem azokon kívül is állandóan megmaradna iparosainknál!

Grünvald József.

Külföld.

London, máj. 15. Ma hozott határozat értelmében a Suakim környékén állomásozó csapatok legnagyobb része visszahívatik. Az ott levő testőrgyalogsági dandár már legközelebből ide érkezik.

London, 15. A „Daily News” szerint az orosz kormány válasza az afgán határta vonatkozó egyezség tervezetére nézve, melyet Staal jóváhagyás végett eléje terjesztett, megérkezett Londonba. Az orosz kormány általánosságban elfogadja az egyezségeket, csak néhány alárendelt jelentőségű pontot kíván még tanácskozás tárgyává tenni. — A „Standard” szerint, jóllehet a határozott válasz Pétervárról még nem érkezett meg, az angol kormány értesítést kapott, hogy az orosz kormány a tervezet nem falálta elfogadhatónak. A tanácskozások folyamatban vannak az iránt hogy az egyezség miként volna módosítható, de az orosz kormány végleg megtagadta a jóváhagyás végett eléje terjesztését. Ha Angolország újabb engedelményeket nem tesz, a tárgyalások valószínűleg nagyon el fognak húzódni.

Belgrád, máj. 15. Az új kabinet következőleg alakult meg: Garaschanin miniszterelnök és külügyminiszter, Marinkovic belügyminiszter, Vukariu Vetrovics pénzügyminiszter, Petrovics ezredes hadügyminiszter, Pavlovics igazságügyminiszter, Popovics választás és közoktatási miniszter, Rajovics gazdasági miniszter és Protics ezredes munkügyi miniszter.

Napi hírek.

— Zászlófelavatási ünnepély. — Az iparoskör június 14-iki zászlófelavatási ünnepélye alkalmára közlebb ismét felkértek koszoruleányoknak: Lengyel Ida, Mészáros Margit, Kuczik Erzsike Horváth Heléna urhölgyek, ezek szerint az ünnepélyen összesen 20 koszorúhölgy leendő és ugyanannyi fővelé. A zászló anya Sesztina Lajosné urnó és a rendező bizottság által abban történt megállapodás, hogy az ünnepélyes díszöltözék egyszerű fehéruhaszövet leendő, kék és sárga vészalag és rízsaszínű fejdzisszel.

— Gróf Vay Dániel ur városunk népszerű kedves férfi, mint egy hozzájuk küldött kedélyes hangú leveléből értesülünk ez idő szerint „Büdöst” fürdőben időzik, hol egészségére javulóban van, s mire visszaterismét a régi szellemes, vidám jöködv gróftól fogják benne üdvözölhetni barátai, kik örömmel várják hazaérkezését.

— Kiss József Hajdumegye járdmdus tanfelügyelője körlevelet bocsátott ki a hajdumegyei egyházi főhatóságokhoz, melyben felkéri őket hogy az elemi és felső népiskolákban a jövő tanévben állandó rendes tanárkönyvet Dr. Széll Lajos által „Életmentés és egészségtan” című elemi és polgári iskolai tankönyvet és „Vezérvény az életmentés és egészségtanhoz” című műveket felvegyék és annak a népiskolai többi tantárgyakkal hasonló rendszer taníttatását elrendeljék, s a tanítókat azoknak ügybuzgall előadására felhívják és lekesítsék s egyúttal az illető n. t. esesper urak és is kolaszékek által felügyeltessenek arra, hogy azok az iskolákban pontosan előadassanak.

— Medgyesi Lajos városunk szülötté, ki a legközelebbi időkben a szomszéd Derecskén segédlelkészkedett 8 pályázó ellenében szerdán a népes és gazdag makói ev. ref. egyházban az állandósítottan szervezett s jól tájított egyik segédlelkézi állomásra választott meg.

— A d. tisztújító köz. d. n. 3 órakor, melyre a — Nyil. művésznek egyeslet 100 fo. A lapunknál. Ozv: Kom. Karolina urn ríntot külden forint. Szives köszönettel n. — Mun. mármegyei g. kérdés rendezett a keresk. jesztésben a czenben meggyékből el. littassék fel. — Kre. sikerrel mük. zönség szives igazgató a. komikos, Ném. szerződötette, közé tartozik. — Dül. lövészet ered mélylövéssele tallert, legfő. 1 db. 1 frtos. — Debr. vész Kálmán. Biber József. — Ret. a gazdák ret. volt és jéges egész nap hi. 5 fokra száll. ban jártak, s idő jár, hogy magát, Ha a őrizzen, — n. tani. — Fig. pircsi s. nyának lere. rosi tanácsn. folytán, a T. ház előtt; a. eső üres térs. s e n. Debre. kapianyság.

— Fiz. segélyző egy. kinek lakás. mezeti, hog. be nem fizet. fognak és a. szabályok é. száma Ká. stein Let. Ernesztina, sz. Békes. roly. Debre. segélyző egye. — Ka. azokat, kik. megakarják. Lajos város. utolsó határ. sárnapja. — Kos. Hód-Mező-V. következő K. ugyani Kér. csomó bank. adott át a. legnagyobb. ez erdélyi n. kis pénz át. velődési egy. pett főispán. ötvenet ötsz. közgyűlés é. adományt, s z a v a z o. mind intézk. nek helyere. cselekedte, F. kezűk olv. egyszerű öre. séges ember. tása, kinek n. tin is nem é. krónikásai. után a nemz. mintakép. vo. raszt ember. Tiszavidéken. rák bankót n. m. fizetett, Kossuthat, legbecesebb. színüre feste. szóval sok b. orra alá, de. is kerültek é. lott ki. Ma. hogy a haza. lobog lelkéb. zonyítja.

— A h. titó. Egy vi. hölgy — T. egy másodos. megtekintes. utazék. Az. érzékenyen.

Uj magyar színház a fővárosban.

Budapest máj. 15.

Az ország szívében a fővárosban napról napra százával seregenek a vidékről a kiállítás látogatói, számosan vannak ezek között, kik a fővárost régóta nem látták, s ezek büszke csodálkozással szemlélik azt a nagy haladást, a mit fővárosunk néhány év alatt tett. A közzintézetek egész sora keletkezett az utóbbi évek alatt s a ki élvezni jött a fővárosba az ép úgy megtalálta a mit keresett, mint aza ki tanulni jött és számos csarnokot fog az istalálni ki tanulva akar élvezni, s élvezve akar tanulni; s a fővárosi vendégei között kétségkívül legtöbben lesznek azok kik a tanulást az élvezettel szeretik összekötui s ezek a kiállítás díszes pavilonjai mellett színházainkban fogják megtalálni amit keresnek.

Sok beszéd tárgyat képezte a kiállítás megnyitása előtt ez a kérdés, hogy a kiállítás alatt színházaink mily élvezetet nyujtsanak a hazai és külföldi vendégeknek s az egész fővárosi sajtó elismerte, hogy e kérdés a lehető legjobb megoldást nyert. A helyett ugyanis hogy a kiállítás területére nagy költséggel új színházat építettek volna, bent a városban keletkezett egy új magyar színház az által hogy a díszes nyémet színházat Felek Miklós kibérelte magának előadásokra.

Még mindig élénk emlékezetben van mindenkinek, hogy pár évvel ezelőtt mily nagy vihart keltett a hazai és a németországi sajtóban a gyapjuutcai színház ügye. Magyar

z agyagipar (X) Bálint fazekas építtetve, melyek...

— A debreczeni jótékony nőegylet... — Nyilvai Irmánka, a nyomorba jutott művésznőnek mint halljuk, a debr. színügyegylet 100 forintot szavazott megsegélyképen.

tanácsokon kívül azt is lelkére kötötték, hogy utközben senkivel se bocsátkozzék...

Fogaraszon kezdődik jun hó 26-án a tart folytatól 27, 28, 29 és 30-án. — A lótenyésztési ügyosztály és az összes ménes...

Kiadó. Nagyhatvan-utca végén 1632. sz. alatti egész ház a buzapiacson bor, ser mérés és szálloda üzletnek vagy magánlakásnak jutányos áron kiadó.

Kitünő minőségű Graczi és Marburgi férfi és fiú cipők.

JELENTÉS.

Rövid idő mulva
üzlethelyiség változtatás
miatt, a raktáramon levő, legjobb anyagból készült
női, férfi és gyermek cipők árát
egyelőre tetemesen leszállítottam.

A mit is azon hozzádással hozok a nagyérdemű közönség becses tudomására, hogy *ezután is mint eddig, fő feladatommak tekintem tisztelt vevőimnek a legjobb anyagból készült árukat legolcsóbb árban adhatni.*

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását magamnak továbbra is kérve, maradtam

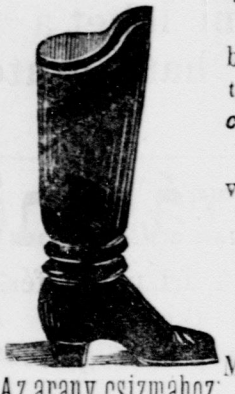
tisztelettel

FALK OTTÓ

Debreczen, Czegléd utca a városháza épületében.

Megrendelések mérték után gyorsan, javítások pontosan eszközöltetnek.

Legjöbbsé fajta Everlasztung női és leány cipők.

Az arany csizmához.

Legjöbbsé választék gyermek cipőkben

Minden töllem vásárolt cipőnek jóságáért kezességet vállalok.

SZABÓ LAJOS FIAI

divat és kézműaru üzletükben
DEBRECZEN, rózsater

a tavaszi és nyári időszakra nagyválasztékban kaphatók:

DIVATOS NŐI RUHAKELMÉK, hozzá való **DISZEK**, bélésneműek; **KARTONOK**, **SZATIN**, **TOILE DE BELGE** stb. a legújabb mintákban.

Fekete selyem szövetek, színes atlaszok, bársonyok.

Vászon, asztal és ágyneműek, himzések;

Függönyök, butorkelmék, szőnyegek.

Gyász-cikkek.

Fehér és színes kötőpamutok; csipke, szalag, gomb stb.

KOSZORU SZALAGOK. — **NAPERNYÖK**, **ESERNYÖK**.

Kitünő szabású férfi ingek.

Jutányos, szabott árak mellett.

Cs. k. szab.

árnyékszék - szivattyu

legújabb szerkezettel, pöczegödörök szagtalan kiürítésére, több évi jótállás mellett szállít **FISCH EMIL**, technikai üzlete.

Bécs, 4 ker., Pressgasse No. 26.

Mindenmely technikai gyári szükségletek raktára. — Árjegyzékek ingyen és portamentesen.

Kávét

LUDWIG HARLING & COMP. HANBURG (8) szállítanak, a legfinomabb minőségűt olcsó árak mellett, portamentesen utánvétel mellett. (Pontos szállítás mellett senki sem adhatja olcsóbban ezen kávékat.)

5 ko. afrik. Moeca, prima	frt. 3.—
5 " keletind. kávé, szép	" 3.60
5 " Cuba, briliáns	" 4.40
5 " Ceylon, prima	" 4.80
5 " Arany Menado, kü önös finom	" 5.20
5 " Ceylon, gyöngy	" 6.—
5 " arabs Moeca tüzes	" 6.—

Egyetlen és tökéletesen összehatóságos, ha minden egyéb a hajhullás és kopaszság ellen nem használunk amerikai eredetű Bay-Rumot. A haj kihullását 8 nap alatt teljesen megszünteti, hármasor anyai idő után újszerűségről kezeskedem. Fejkörpa és más tisztáltságot ezen át eltiltom. Mint fejmosó-víz az ültözött asztalokon nélkülözhetetlen. Ára 1 frt. 40 kr. Főraktár Wessely J. oklevélgyógyászernél, Bécsben, L. Augustinerstrasse 7 sz. Fontos címzem nélküli palackok — hamisítványok! Lásd Postai székellés nanonkánt.

Raktára: Török Józsefnél Budapesten és az ország minden nevezetes gyógyszerertáiban.

RUDOLFSADAI víz-gyógyintézet

Reichenau (Alsó-Ausztria)

Payerbach északi vasút állomás mellett, 2 órányira Bécsből az északi vasúttal. Gyönyörű, minden oldalról fedett hely, Alsó-Ausztria egyik legszebb alpesi völgyében (476 meternyre a tenger fölött), kitünő ellátás és kényelmes lakosztályok képezik az elősmert előnyt, a már 19 év óta fennálló intézetnek, melyben olyan betegek, kiknek éghajlat-gyógyra van szükségük, is felvétetnek.

Az idény kezdete május 1-én

vízgyógyászatra, villamosságra és Massagera.

Az ivó csarnok, tej, savó és minden más újított ásványvízre május 15 én nyílik meg. A tej- és uszó-fürdő (16—18° Reaumur és 730 méter tükör felzettel) június 1-én.

Mindennap sétahangverseny. Tájékoztató jegyzékek a gyógy-felügyelőség által megkeresésre ingyen küldetnek. Bővebb felvilágosítással szolgát

Dr. Siegel Ferdinánd, Waissnix J. M. örökösai, gyógyorvos, tulajdonosok.

SZOLYVAI POLENAI OLENYAI

savanyúvizek, valamint **LUNI-ERZSÉBET** gyógyforrás vize, — mindannyian kitünő üdítő italok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatásúak. — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY munkácsi uradalmi ásványvizek birtokosát Nyiregyháza, s kaphatók országért minden nevezetesebb gyógyszerertárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

Ásványvíz ivócsarnok.

Ideai friss töltésű ásványvizeket u. m. bártfai, bikszádi, borszéki, bilini, budai, carlsbadi, csizi iblany, cigyelkai, eger Ferencz v. sósforrás, emsi, giesshübli, gleichenbergi, halli, ivándai, koriniczai, lipiki, luhi margit, marienbadi, mohai, rohicsi, preblau, parádi, pülnai, seltersi, szolyvai, jutányos árban ajánl

kiváló tisztelettel

Benedek Árpád.

IVÓCSARNOK

A közel fekvő kellemes sétány és üzletben tett készület nagy alkalmat nyújtand az ásványvizek gyógyhasználatára marienbadi, seltersi, koriniczai, margit, mohai, ágnes-giesshübli, budai, szolyvai és carlsbadi Mühlenschlossbrun, (ezen utóbbi melegítv.) pohár számra is kiszolgáltatik.

Telegdy-ház a nagytemplom mellett.

Benedek Árpád fűszer, csemege, bor

és ásványvíz kereskedése Debreczenben.

131kb. 1885.

HIRDETMÉNY.

A nagyméltóságú m. kir. közmunka s közlekedési miniszterium 1885. évi ápril hó 27-én kelt 13,495. számú rendeletével, a debreczen-nyiregyház-csapi hadászati ut, Debreczen sz. kir. város területén átvonuló 9,57 kilométer hosszú szakasza, 72,500 frt. összeg erejéig engedélyezett kiépítésének biztosítására, újabb versenytárgyalást rendelt el.

Ennek folytán fentemlített munkálat fogamatosságának biztosítása céljából, Debreczen sz. kir. város közgazgatási bizottsága által 131. kb. szám alatt hozott határozat alapján, az 1885. év június hó 1-ső napjának délelőtti 10 órájára, Debreczen sz. kir. város városházának nagytermében tartandó újabb zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó s a részletes feltételekben előirt 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat, a kitűzött nap délelőtti 10 órájáig, sz. kir. Debreczen város polgármesteréhez annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a később érkezettek figyelembe nem fognak vétetvői.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a m. kir. államépítészeti hivatalnál (Kádas utca 1895. szám alatt) a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Debreczen, 1885. május 8.

SIMONFFY IMRE

kir. tanácsos, polgármester.

1885

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V. YACZI KÖRUT 80. BUDAPESTEN és YACZI KÖRUT 68. BAJAJT KÖRUT 80. BUDAPESTEN ÉS YACZI KÖRUT 68.

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE.

melynek szíves megtekintésére az érdeklődők tisztelettel meghívottak.

1885

1885

SZOLYVAI POLENAI OLENYAI

savanyúvizek, valamint **LUNI-ERZSÉBET** gyógyforrás vize, — mindannyian kitünő üdítő italok s járványos betegségek alkalmával is nagyhatásúak. — megrendelhetők

MARSALKÓ KÁROLY munkácsi uradalmi ásványvizek birtokosát Nyiregyháza, s kaphatók országért minden nevezetesebb gyógyszerertárakban, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben is.

Debreczen, 1885. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában, Piacz, SIMONFFY-Ház.

Tisztelt vevőim s a n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, miszerint üzleti helyiséget

Piacz-utca 2138 sz. alá

a Biedermann házba helyeztem át, meggyezvén, hogy az eredeti SINGER varrógépek kizárólag csakis nálam kaphatók.

NEIDLINER G.

GYOMOR-SÓ

Eddigél felülmulhatlan hatásaiban ki állképen a nehéz emésztési ételek könnyebb felszívására, az emésztés és vértisztítás, a test táplálása és erősítésénél. Ezáltal a naponta kétszeri s hosszabb időn át étrendszer gyanánt való használat mellett számos, még a legmakacsabb bajokban is segít, ugymint emésztési gyengeség, gyomorégés, a has beleinnek megdugulása, a belek renyhessége, izyengesség, mindennemű aranyeres bán talom, görvety, guga, zápkór, sárgaság, idült bőrkütegek, időszaki fejfájások, gilisza és köbántalmak, elnyálkaodás, a megrögzött közevény- és gümö-kórnaí, — Az ásványvíz gyógyhasználat mellett, ugy azok használat előtt, mint használat alatt, mint szintén utóggy gyanánt is kitünő szolgálatokat tesz.

Kapható a készítőnél, mezőgazdasági gyógy-szerész Stookerauban és Magyarország valamennyi előbbkelő gyógyszerertáiban s a következő raktárhelyiségekben. Arad: Kiss István, Rozsnyay M. gyógyszerészeknél. Aranyos-Maróth: Simondes P. gyógyszer. Nagy-Becskerek: Kellner József, Mencer L. és Várady Ist. gyógyszerészeknél. Bozovics: Kirtner M. gyógyszer. Czece: Bencsath F. gyógyszer. DEBRECZEN: Dr. Róthschnek E. gyógyszer. Pécs: Kovács M. és Sipőcz Ist. gyógyszer. Esztergom: Máyer Sándor gyogy. Nagyvárad: Nyír G. gyogy. Győr: Mehlshmidt J. Simon Ferenc és Lippóczy Miska gyógyszerészeknél. Székesfehérvár: Dieballa J. és Braun J. gyógyszer. Szeged: Bare-ay C. gyógyszer. Siklós: Teley Antal gyógyszer. Szombathely: Simon Gyula gyógyszer. Szolnok: Kecskési J. gyógyszer. Temesvár: Fáykiss, Tarzav Ist. és Jahnér C. M. gyógyszer. Trencsén: Simon Béla gyógyszer. Nagy-Szombat: Dobó Ist. és Pauer C. gyogy. Ungvár: Fránki M. Lám A. gyógyszer. Fehértemplom: Bauer F. Boschitz J. gyógyszer. Magy-Hradis: Stanel Józ. gyogy. Vág-Ujhely: Keller Em. gyogy. Vág-Selye: Zeller Ist. Zala-Egerszeg: Hollósy Ede. Továbbá Ausztria-Magyarország valamennyi birnevesb gyógyszerertáiban. Ara egy doboznak 75 kr. Megküldés legkevesebb 2 doboz mellett utánvételt történik.

A t. ez. közönség kéri, hogy csakis a valódi Schumann J. által előállított gyomorsót kérje.

Sze...
Piac...
há...
H...
elő...
valamint...
minden...
Bérmentlen...
XII. é...
Igen ér...
munk...
(T.) Az...
hogy az...
dön pedig...
földművelés...
gesen felül...
valamiben...
kivánni való...
a községi...
De még...
róságok neh...
most követk...
Kaptan...
művelési m...
neki. En le...
furesza nek...
szemlélni k...
mit, ne fizes...
a magam...
gén, csak a...
támogatáson...
ugy tön. Ne...
a hatóságok...
és én nyaka...
Furesza...
dolgok azok...
most már cs...
jon e furesza...
donságai-e...
megvannak?...
Ha min...
szóba valam...
naszkodtam...
ról, melyek...
nyomják, t...
is, hát az ér...
összehordott...
annyi adato...
lékezetemben...
arra került...
állapotot, mi...
kényelmetlen...
Ha meg...
mint ki azér...
normis állap...
nalmányozza...
el mint a fá...
uram semmi...
gassanak bet...
A „Debrec...
NYO...
Ir...
— Meg...
szükséges len...
— Meg...
tónálló. — Ak...
tem a jegyet a...
észre ne vette...
Vagy ha én ne...
Szikszay...
hetetlen, hogy...
nem bizonyosn...
nay Mihály ne...
A másik lehet...
hogy utközben...
De hol?...
Itt már te...
nárd ur. Itt ne...
fonalat...
— Még m...
a rejtélyes eset...
tott föl kétség...
haladok benne...
Most már...
üggyéd ur tov...
kezni kell Kov...
rette volna is...
most már eljuto